

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 28P/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222201155
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Gašparová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1222201155.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v konaní pred sudkyňou JUDr. Katarínou Gašparovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov - matky: Z. R. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XX, C., zastúpená Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS s.r.o., so sídlom Hlavná 6, Šaľa a otca: F. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Č. XX, Z. C., M. K., o návrhu navrhovateľky: Q. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Č. X, M. F., na úpravu styku s maloletou, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným Okresnému súdu Bratislava II dňa 28.02.2022, sa navrhovateľka - teta maloletej zo strany otca domáhala vydania rozhodnutia, ktorým súd upraví jej styk s maloletými deťmi H. C., nar. XX.XX.XXXX a R. C., nar. XX.XX.XXXX, a to tak, že navrhovateľka bude oprávnená stretávať sa s maloletými deťmi každý prvý pondelok v mesiaci od 10,00 hod do 18,30 hod. s tým, že maloleté deti si prevezme a po ukončení styku deti odovzdá v mieste bydliska matky. Súčasne s návrhom vo veci samej podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd predbežne upravil jej styk s maloletými deťmi každý prvý pondelok v mesiaci od 10,00 hod do 18,30 hod.

2. Návrh navrhovateľky v časti týkajúcej sa maloletého R. bol vylúčený na samostatné konanie a je vedený pod sp. zn. 28P/42/2022; návrh navrhovateľky v časti týkajúcej sa maloletej H. zostal predmetom konania vedeného na súde pod sp. zn. 28P/31/2022.

3. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že maloleté deti H. a R. sú deťmi jej brata, s ktorým má pekný a vrúcny vzťah. Navrhovateľka je teda tetou maloletých, pokrvnou príbuznou a aj krstnou mamou R.. V rodine majú zvyky, rodinné tradície, kedy sa vzájomne stretávajú, oslavujú, kedy spoločne trávajú ako celá rodina čas a snažia sa, aby deti mohli rozvíjať vzťahy so širokou rodinou. Majú takéto rodinné zvyky zaužívané a v čase, kedy rodičia maloletých detí žili spolu, tieto zvyky upevňovali, pričom vtedy bol na svete len R.. Navrhovateľka maloletú H. zatiaľ takmer nevidela, trávila u svojho otca len jeden deň od svojho narodenia. Maloletá už mala X rok a celej rodine je smutno, že malé dievčatko, patriace do ich rodiny, nemajú možnosť objať, hrať sa s ním, spievať mu, učiť ju tancovať a poskytnúť jej svoje zvyky, lásku a náklonnosť. Zo spisov, ktoré sú vedené na súde, je zrejmé, že rodičia nemajú dohodu, ktorá by dávala deťom výchovu a starostlivosť obomi rodičmi, dohodnúť sa s matkou detí otec nevie, pretože ona mu odpisuje na jeho návrhy zamietavo, pričom používa vulgárne a ponižujúce slová, alebo mu na jeho návrhy neodpíše vôbec. Navrhovateľka má svojho brata rada, teší sa z jeho detí a tešila sa na každú chvíľu, kedy mohla byť aj s R., a to v čase, kedy ešte jeho rodičia žili spolu. Momentálne spolu

nežijú a matka detí nechce H. dávať otcovi, R. tiež nechce dať otcovi na viac dní, celá rodina nikdy nevie, ako ktorý vraj súdom stanovený čas dopadne a koľko času bude môcť byť otec s dcérou a synom. Preto si navrhovateľka nevie vopred stanoviť žiadny možný čas na stretnutie s deťmi, aby si svoje pracovné činnosti vopred zariadila tak, že si nechá čas na spoločné chvíle s deťmi. Preto si podala na súd návrh na úpravu stretávania sa s maloletými deťmi. Navrhovateľka by chcela, aby si mohla zobrať deti na pár hodín k sebe, obdarovať ich, podať im jedlo, koláč, aby sa spolu hrali a tiež aby sa u nej vyspali poobede a potom by ich zaviezla a navečer odovzdala ich mame. Potrebuje si však vopred zabezpečiť čas pre tieto deti a to tak, aby vedela, že sa stretnutie ozaj uskutoční. Nechce byť odkázaná na svojvôľu matky detí, ktorá sa podľa nej chová tak, že si naplňa konfliktom, ponižovaním rodiny otca nejaké svoje vlastné potreby. Tým, že matka chce mať deti akoby len pre seba, naplňa si ďalšiu svoju potrebu a tou je túžba ovládať iných a slasť z toho, že niekomu inému ubližuje a ponižuje ho.

4. Otec maloletej vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že súhlasí s návrhom svojej sestry, ktorá je blízkou pokrvnou príbuznou jeho detí. Vzhľadom na to, že súčasná úprava stretávania sa maloletých detí s ich otcom, nie je v zmysle najnovších vedeckých poznatkov, nie je v zmysle Ústavy, deti nemajú súdom stanovené právo na rovnocennú výchovu a starostlivosť obomi rodičmi. Otec chce podporiť svoju sestru v tom, aby sa jeho deti mohli čo najviac stretávať s otcovou časťou rodiny. Fakt, že obe deti trávajú oveľa viac času s ich mamou, je nesporný a teda počas tých chvíľ sa môžu rozvíjať ich vzťahy v rodine zo strany matky detí. Podporuje svoju sestru v tom, aby mala garantovaný čas a priestor na možnosť byť s jeho deťmi, aby ich mohla potešiť svojou prítomnosťou, obdarovať niečím, čím vie len ona, alebo ich zobrať na nejaké pekné miesto. Jedinečnosť blízkych ľudí dáva deťom pestrosť a možnosť rozvíjania ich potenciálu, čo majú garantované aj v zmysle zákonov, aj v zmysle Dohovoru. Snahou otca je dosiahnuť stav, kedy deti budú mať možnosť starostlivosti oboch rodičov, čo znamená striedavú starostlivosť. Momentálny stav nie je taký, otec má s deťmi určený styk a nemá ich v starostlivosti v zmysle ústavných práv seba aj svojich detí. Verí, že ak sa im spoločne podarí dosiahnuť stav, kedy deti budú v nejakom vhodnom režime mať oboch rodičov, budú v striedavej starostlivosti, potom nebude musieť nikto z rodiny otca žiadať súd o možnosť rozvíjať vzťahy detí a žiadať súd o rozhodnutie. Skrátka, v prípade, že by bola už teraz stanovená forma striedavej starostlivosti a deti by mohli byť viac s otcom, nemusela by jeho sestra žiadať súd o čas s deťmi. Do doby, kým sa mu podarí dosiahnuť stav striedavej starostlivosti, otec súhlasí s tým, aby jeho sestra mala súdom určený čas pre stretávanie sa s jeho deťmi.

5. Matka maloletej vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu uviedla, že s návrhom nesúhlasí. Navrhovateľka mala možnosť požiadať súd, aby jej bol zverený prvorodený syn jej brata do starostlivosti, nakoľko on nebol schopný sa o svojho prvorodeného syna postarať, túto možnosť však nevyužila. Svoju matku a prvorodeného syna otca navrhovateľka navštevovala len 4-5 krát do roka. Napriek tomu, že videla, ako stará matka výchovu nezvládala, nemala potrebu pomôcť so starostlivosťou o dieťa, a to sa aj na ňom odrazilo. Otec maloletej zatajil pôvod svojich rodičov a tak isto sa matka maloletej až zo súdnych papierov dozvedela, že mu bolo prvé dieťa odobraté súdom. Svojho prvorodeného syna otec zaprel, vôbec sa o neho nestaral ani po príchode do ich spoločnej domácnosti, iba kupovaním elektroniky. Otcov otec si dokonca neprial, aby sa na jeho poslednej rozlúčke zúčastnila jeho dcéra Q. a tiež jeho bývalá žena X. C.. Mal podozrenie, že ho chceli tieto dve osoby otráviť, preto musel opustiť túto domácnosť. Pokiaľ matka maloletej žila s otcom svojich detí, jeho sestra Q. sa správala nevychované, chodila k nim do domu obutá, nechcela sa vyzúvať, vstupovala do ich domu bez vyzvania a ohlásenia. Keď ju matka upozorňovala, aby sa vyzúvala, bola hašterivá, odutá a správala sa povýšenecky. Vôbec matku maloletej nerešpektovala, napriek tomu, že bola na návšteve a presne takto isto sa správala aj jej matka, stará matka maloletej. Keď bola matka tehotná s R., snažila sa navrhovateľke dohovoriť, aby si aj ona založila rodinu, ona sa jej však vysmievala, že ona netúži po bábätku, nechce si zničiť postavu, že ona by chcela už väčšie dieťa, užívať si a cestovať. Týmto životným štýlom sa aj uberala. To, že jedna žena povie, že netúži po bábätku, už svedčí o charaktere tejto osoby. Navrhovateľka ju ako ženu a matku maloletých nerešpektovala, mala len potrebu seba chvály, pritom matka nemá najmenší dôvod niečo jej závidieť. Bez matkinho súhlasu vystavovala fotky maloletého syna na internete na sociálnych sieťach. Keď ju matka slušne požiadala, že si to nepraje, v noci volala svojmu bratovi, ktorý potom urobil obrovský cirkus a hádku a matka skoro do rána plakala, že otec sa postavil na stranu svojej sestry namiesto toho, aby si zastal ju a ochránil svoje dieťa. Navrhovateľka si matku okamžite zablokovala a odvtedy neboli spolu v kontakte. Keď matka odchádzala z domu, tak tam prišla navrhovateľka aj s jej matkou, hoci tam nemali čo hľadať, stará matka sa vulgárne správala, matkinej mame povedala, že ju zapichne s nožom, oblievala ju fľašou vody a matke maloletých prikázala, aby si pakovala veci do domu a poslúchala jej syna - otca maloletých detí. Navrhovateľka bola tiež veľmi psychicky vykoľajená a nevedela a nechcela prijať

fakt, že matka opustí jej brata. Aj v minulosti vstupovala do ich života, nevedela sa kontrolovať. Nebrala vôbec žiaden ohľad na to, že matka bola vo vyššom štádiu tehotenstva a matka mala dojem, že túžila iba po tom, aby potratila, pretože do nej viac krát sácala. Pri tejto príležitosti sa matke vyhrážal otec detí, že ju o deti oberie a jeho matka tiež. Ďalej matka uviedla, že otec maloletých detí ju nerešpektuje ako matku, rovnako nerešpektuje ani kolízne opatrovníčky a dokonca ani sudkyne, pretože syna sústavne neodovzdáva a má vyčerpaných nad rámec už takmer 800 hodín. Za posledné mesiace syna ani raz neodovzdal podľa nariadenia súdu. Ako súrodenci sú maloleté deti veľmi málo spolu. Synček je veľmi prudko manipulovaný a týraný jeho otcom, kde sa takéhoto správania zúčastňuje aj jeho sestra Q. a jeho matka. Keď bola matka tehotná s dcérou H., bolo jej veľmi zle a tiež mala veľmi ťažký pôrod. Navrhovateľku vtedy nezaujímalo, či matka potrebuje nejakú pomoc a nedočkala sa ani gratulácie k zdravej dcérke. Táto žena si vybrala životnú cestu plnú dovolení, bez vlastných detí. Má partnera, s ktorým má kopu možností, ako si dieťa zadovážiť. Matka sa snaží svoje deti viesť k skromnosti, no otec sa snaží maloletého syna neustále kupovať rôznymi hračkami a vychováva ho tak, že otec kúpi všetko. Okrem toho má maloletý u otca vlastný mobil, kde mu púšťajú hry, na čom sa rozvíja závislosť. Je to veľmi zlý krok k výchove. O tento spôsob sa snaží aj navrhovateľka. Matka nechce, aby maloleté deti zahlcovala kupovaním zbytočných hračiek, pretože matka preferuje iný životný štýl. Otec veľmi hrubo manipuluje maloletého syna R. proti matke a jej rodine. Syn je veľmi citlivý a na matku hlboko naviazaný a je nutné, aby sa takéto konanie otca zmenilo a poniesol za svoje správanie aj dôsledky. Okrem toho, že dieťa psychicky týra, kvôli čomu bude musieť doživotne navštevovať pedopsychológa, týra dieťa aj po zdravotnej stránke tým, že mu úmyselne spôsobuje zapareniny, ktoré potom posielajú na inštitúty. Núti syna k násilnému plaču, aby si robil videá a fotky, na ktorých sa potom vytešuje. Je nutné hodiny so synom znížiť, keďže otec si robí, čo chce a ešte má kopu času na manipulácie, ktoré prekryva hračkami. Maloleté dcéra je v období separačnej úzkosti a psychologičky z VUDPAP neodporúčajú toľko času mimo matky, pretože dieťa potom trpí, bojí sa o matku, je na matke úplne závislá. Dcéra je stále kojená, čo vytykala aj otcova rodina. Otec maloletej je veľmi nevychovaný a agresívny. Veľmi často pri odovzdávaní na matku vykrikuje, je veľmi neslušný pred deťmi, dokonca sa matke vyhráža cez sms aj jeho rodinou, prenasleduje matku po odovzdávaní detí v okolí bytovky v aute aj pešo. Matka sa obáva o zdravý vývin obidvoch detí v jeho prítomnosti. Matka žiada o zmenu úpravy styku, pretože časy, ktoré sú momentálne nastavené, nevyhovujú potrebám a záujmom maloletých detí. Tým, že otec sústavne neodovzdáva maloletého syna, tak matka aj sestrička sú veľmi málo spolu a keby matka mala ešte venovať čas svojich detí tretej osobe, nevie si predstaviť, kedy potom ona sama bude s deťmi a ešte ich aj vychovávať. Keď má otec u seba syna, dcérka ho vôbec nezaujíma a dokonca si pre maloletú ani niekoľko krát neprišiel napriek tomu, že mu matka dobrovoľne ponúkla náhradný termín. Otec dokonca neposiela peniaze na maloletú dcéru. Otec chcel, aby matka išla na potrat, o maloletú H. nejavil od jej narodenia takmer žiadny záujem a jeho záujem je aj doteraz minimálny. Celé roky matku psychicky týral a naďalej ju týra tým, že syna neodovzdáva a matka takmer vôbec nie je so synom, manipuluje, psychicky týra maloletého syna, chce ho úplne vlastniť a ovládať, vyhráža sa matke, vulgárne sa vyjadruje pri odovzdávaní, osočuje matku pred deťmi, matka sa bojí o vlastný život a tiež o životy maloletých detí. Maloletý syn bol viackrát vystavený aj fyzickému napadnutiu u otca v dome, kedy napadol aj jeho prvorodeného syna. Otcova sestra Q. nemá žiadne skúsenosti ohľadom starostlivosti o dieťa, nie je schopná postarať sa ani o seba a jej partnera, nieto ešte o cudzie a malinké deti. Preto matka nevidí žiaden dôvod, aby táto teta trávila čas navyše s jej deťmi, keďže matku maloletých absolútne nerešpektuje a ešte píše na adresu matky nepravdy tak, ako to má zvykom aj jej brat, ktorý predložil na súd samé klamstvá, falšované dokumenty a zmanipulované fotky a videá. Čas, ktorý navrhovateľka trávi s maloletými deťmi u svojho brata a otca detí je až príliš na to, ako sa ona postavila voči osobe matky. Obe deti majú svojich krstných rodičov z matkinej strany rodiny. Deti sú príliš malinké na ďalšie odlúčenie od mamy a matka nevidí ani len najmenší dôvod, aby si táto osoba kompenzovala svoje nedostatky jej maloletými deťmi. Matka teraz ani neskôr nesúhlasí s tým, aby sa táto osoba dožadovала časov navyše s jej deťmi.

6. Na nariadené súdne pojednávanie sa nedostavila navrhovateľka ani otec maloletej, hoci obaja boli riadne a včas predvolaní, svoju neprítomnosť neospravedlnili ani nežiadali súd o odročenie pojednávania. Súd preto vec prejednal a rozhodol aj v ich neprítomnosti.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a kolízneho opatrovníka maloletej, oboznámil sa so správou opatrovníka, tabuľkami ohľadne styku otca s maloletými deťmi, predchádzajúcimi súdnymi rozhodnutiami vo veci maloletej, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi a zistil nasledovný stav veci.

8. Maloletá H. rovnako ako jej starší brat R., nar. XX.XX.XXXX pochádzajú z mimomanželského vzťahu svojich rodičov.

9. Uznesením Okresného súdu Bratislava II, č.k. 28P/55/2022-10 zo dňa 30.03.2022 súd zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci predbežnej úpravy jej styku s maloletou neterou H..

10. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č.k. 28P/48/2021-421 zo dňa 11.04.2022 v spojení s opravným uznesením č.k. 28P/48/2021-422 zo dňa 12.04.2022 súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bola maloletá H. zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 200,- eur mesačne od 26.3.2021 do 31.3.2022 a od 1.4.2022 sumou 300,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, k rukám matky. Zročné výživné nie je žiadne. Otec je oprávnený stretávať sa s mal. H. v každom párnom týždni v piatok od 8.00 hod do 12.00 hod, v každom nepárnom týždni v pondelok od 8.00 do 12.00 hod a v stredu od 10.00 hod do 16.00 hod. Otec si prevezme maloletú a odovzdá ju v mieste bydliska matky. Návrh otca na pravidelné videohovory s maloletou zamietol. Súd zároveň zrušil rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II, č. k. 28P/180/2021-14 zo dňa 17.12.2021 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Bratislava, č. k. 11CoP/51/2022-179 zo dňa 11.3.2022. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 29.04.2022.

11. Uznesením Okresného súdu Bratislava II, č.k. 28P/138/2022-8 zo dňa 05.09.2022 súd zamietol návrh matky maloletej na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa matka domáhala zákazu styku tety maloletej zo strany otca s maloletou H..

12. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní žiadala návrh navrhovateľky zamietnuť z dôvodu, že nie sú splnené podmienky na úpravu styku maloletej s navrhovateľkou. Navrhovateľka je sestra otca a má možnosť stretávať sa s mal. H. počas styku, kedy je upravený styk otca s maloletou. Navrhovateľka je bezdetná, týmto spôsobom sa snaží kompenzovať si situáciu, že dieťa nemá a snaží sa dostať maloletú do svojej starostlivosti. Navrhovateľka spolu so starou matkou sa netaja tým, že o túto starostlivosť majú záujem. Matke maloletej viackrát povedali, že obidve deti budú ich v starostlivosti. Navrhovateľka sa reálne nikdy o maloletú nezaujímal a keď bola H. s otcom, tak si urobila veľa fotiek, ktoré dala na sociálnu sieť, z toho teda možno usúdiť, že keď je dcéra u otca, tak navrhovateľka má možnosť sa s ňou stretnúť.

13. Matka maloletej v konaní pred súdom vypovedala, že styk navrhovateľky s maloletou H. sa v podstate uskutočňuje. Doplnila, že navrhovateľka má po XX-ke, tak sa v nej ozvali materinské pudy a takto si ich chce kompenzovať cez maloletú H.. Navrhovateľka neoslovuje matku za tým účelom, aby jej umožnila stretnúť sa s maloletou, kontakt s matkou maloletej prerušila ešte počas spoluzitia matky s otcom maloletej. Dokonca matku aj fyzicky napádala pri sťahovaní sa z domu. Otec sa naposledy stretol s dcérou dňa 26.9. v rozsahu 4 hodín, taktiež minulý týždeň v piatok a nasledujúci deň po pojednávaní má mať ďalší styk s dcérou.

14. Kolízny opatrovník maloletej navrhoval návrh zamietnuť, keďže styk sa v podstate uskutočňuje, ako to vyplýva na základe e-mailových správ, tak aj z vyjadrení otca, keď sa zúčastnil pohovoru na Úrade práce, kde bol prítomný aj vedúci oddelenia. Svoj návrh na prerušenie konania, ktorý dal počas konania, zobrať opatrovník maloletej späť.

15. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

16. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu

k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

17. Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

18. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

19. Podľa §116 Občianskeho zákonníka blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

20. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

21. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. 14.

22. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

23. Poukazujúc na citované zákonné ustanovenia a vykonané dokazovanie súd nevyhovel návrhu a návrh zamietol. Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami, pričom v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka za blízkou osobu možno považovať príbuzného v priamom rade, súrodenca a manžela; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. V citovanom ustanovení zákonodarca v súlade s čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa zakotvil možnosť úpravy styku dieťaťa aj s blízkymi osobami, ktorými sú najčastejšie starí rodičia maloletého dieťaťa ale aj ďalší príbuzní, ku ktorým si dieťa vytvorilo väzbu. Dieťa má právo nielen na zachovanie pozitívnych vzťahov so svojimi rodičmi, ale i právo na vytváranie a rozvoj v rámci rodinných a citových väzieb aj s ostatnými členmi rodiny, teda právo na zachovanie totožnosti a rodinných záväzkov v súlade so zákonom. Keďže druhá veta § 25 ods. 5 zákona o rodine odkazuje na primerané použitie odsekov 1 až 4, styk dieťaťa s týmito blízkymi osobami môže byť aj predmetom dohody medzi rodičmi podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine. Súčasne moderná právna úprava teda plne rešpektuje záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko, akceptuje potrebu dieťaťa rozvíjať pozitívne rodinné vzťahy aj so širšou rodinou. Záujem dieťaťa však nie je pri úprave styku s blízkymi osobami jediným kritériom. Druhým podstatným kritériom je to, že úpravu styku vyžadujú pomery v rodine. Úprava styku teda prichádza do úvahy vtedy, ak absentuje kontakt medzi rodičmi a blízkymi osobami dieťaťa. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je pritom dôležité zväziť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim, ako aj okolnosti v danom prípade na strane tety, ich

vzájomný vzťah, jej časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a tety a podobne. Súd zamietol návrh navrhovateľky na úpravu styku s maloletou s poukazom na to, že predpokladom pre takúto osobitnú úpravu styku je na prvom mieste záujem samotného dieťaťa, zároveň to však vyžadujú pomery v rodine. Z dokazovania vyplynulo, že styk maloletej s otcom, teda bratom navrhovateľky sa uskutočňuje, osobitná úprava styku navrhovateľky s maloleťým dieťaťom preto nie je potrebná. Aj keď je navrhovateľka presvedčená o potrebe úpravy jej styku s maloletou, toto presvedčenie nie je dostatočným dôvodom na vyhovieť návrhu. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že právna úprava styku dieťaťa s osobou blízkou je vyjadrením práva dieťaťa mať kontakt s osobami jej blízkymi, ak je to v záujme dieťaťa a pomery v rodine to odôvodňujú, teda nejde o právo osoby blízkej na styk s dieťaťom a tomu dokonca zodpovedajúca povinnosť dieťaťa sa s takouto osobou sýkať. Blízka osoba totiž nemá rovnaké práva vyplývajúce z rodinnoprávneho vzťahu aké vznikajú medzi rodičmi a deťmi. Starostlivosť o dieťa a jeho výchova je ústavou garantovaným právom rodičov, čomu korešponduje právo dieťaťa na ich výchovu a starostlivosť. Z uvedeného dôvodu preto nemožno na úpravu styku dieťaťa s osobou blízkou, akou je teta, aplikovať rovnaké princípy a zásady ako pri úprave styku dieťaťa s rodičom. Je potrebné zdôrazniť, že v konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem týchto detí, ktorý nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami blízkych osôb o spôsobe a podmienkach ich výchovného pôsobenia. Je nepochybne v záujme maloletého dieťaťa mať styk so širším príbuzenstvom ale z vykonaného dokazovania súd zhodnotil, že aktuálne pomery v rodine neodôvodňujú úpravu tohto styku súdnym rozhodnutím. Na strane otca neexistuje žiadna prekážka, ktorá by mu bránila umožniť svojej sestre stretnúť sa s neterou počas „otcových termínov“. Všeobecne platí, že je v záujme dieťaťa, aby si budovalo a rozvíjalo citové väzby nielen vo vzťahu k rodičom, ale aj vo vzťahu k ďalším blízkym príbuzným, ktorí nepochybne môžu obohatiť citový život dieťaťa a tým prispieť k jeho vývoju. Uvedené však treba vykladať v širšom kontexte a to tak, že v čase podania návrhu musia medzi príbuznými a mal. deťmi existovať také pevné, trvalé a intenzívne väzby, ktorých pretrhnutie v podobe neupravenia styku bude v príkrom rozpore s najlepším záujmom maloletých detí. Rovnako takýto zásah musí byť odôvodnený pomermi v rodine, keď rodič, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti bezdôvodne znemožňuje styk dieťaťa so svojimi príbuznými. V danom prípade je potrebné zdôrazniť, že ide o dieťa v útľom veku, ktoré je v celodennej starostlivosti matky a ktoré má k matke vzťahovú väzbu a je nevyhnutné starostlivo zvažovať potrebu a mieru odlúčenia maloletej od matky. Argumenty otca, že maloletá trávi viac času s matkou a že ak bude maloletá v striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, tak jeho príbuzní už nebudú musieť žiadať súd o možnosť rozvíjať vzťahy s maloletou, neobstoja. Nemôže byť dôvodom na úpravu styku maloletého dieťaťa s tetou, nespokojnosť rodiča s rozsahom jeho starostlivosti. Zjednodušene, argumentácia otca vytvára dojem, že teta chce svojim návrhom rozšíriť otcovi rozsah styku. Pokiaľ by súd upravoval styk s blízkymi osobami len na základe všeobecnej úvahy, že styk s príbuznými je obohacujúci bez ohľadu na to, či to vyžadujú pomery (teda, či sa dieťa stretáva s rodičom, ktorého príbuzní o styk žiadajú a či tento rodič styk s príbuznými umožňuje), hrozilo by, že dôjde k zásahu do práv samotných rodičov, teda do ich práva sústavne sa starať o výchovu zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Styk otca s maloletou je upravený súdnym rozhodnutím, realizuje sa, takže teta má možnosť sa s neterou stretávať. Samotný otec sa vyjadril, že podporuje svoju sestru v stretávaní sa s maloletou, nič mu teda nebráni, aby počas svojho stretnutia s maloletou, umožnil sestre návštevu a stretnutie s maloletou. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľky na úpravu styku s maloletou zamietol.

24. O trovách konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.